

Metakognitív Tréning (MKT)

MKT 2 A – Elhamarkodott következtetések I

© Moritz, Woodward, Fekete & Vass (8|22)

www.uke.de/mct

Az alkalmazott képek használatára a művészek illetve a jogok tulajdonosainak szíves hozzájárulásával volt módunk- a részletekért (cím, művész) lásd a prezentáció végét.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:
 - a túl gyors döntéshozatal (**Kockázata**: téves vagy rossz döntés) illetve

Elhamarkodott következtetések

- Gyakran a környezetünkben fellelhető igen bonyolult információhalmaz alapján hozzuk meg ítéleteinket.
- Néha 100%-os bizonyosság nélkül vonunk le következtetéseket.
- Ítélethozatalunk során a *középútra* kellene törekednünk:
 - a túl gyors döntéshozatal (**Kockázata:** téves vagy rossz döntés) illetve
 - a túlzott pontosságra törekvés között (**Hátránya:** jelentős idővesztés).

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Füst ömlik ki egy lakásból.	Tűz van?	??? – Mit tenne?
Valaki dadog.	Egy részeg?	???

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Füst ömlik ki egy lakásból.	Tűz van?	valószínűleg – Szólás: “Hol füst van, ott tűz is van!”. Értesíteni a tűzoltókat: A mulasztás súlyosabb lenne, mint a téves riasztás.
Valaki dadog.	Egy részeg?	???

100%-os bizonyosság nélküli következtetések

Esemény	Lehetséges magyarázat	Igazolható?
Füst ömlik ki egy lakásból.	Tűz van?	valószínűleg – Szólás: “Hol füst van, ott tűz is van!”. Értesíteni a tűzoltókat: A mulasztás súlyosabb lenne, mint a téves riasztás.
Valaki dadog.	Egy részeg?	lehetséges – Egy sor további magyarázat jöhet szóba (Alzheimer kór, szélütés stb.). Amennyiben figyelmen kívül hagyjuk a további magyarázatokat, előfordulhat, hogy megsértjük az illetőt.

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Politika	???
Orvostudomány	???

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Politika	<p>Gyakran elhamarkodottan vonunk le következtetéseket akkor, amikor a médiában egy bűncselekményről hallunk. Politikai beállítottságunktól függően gyorsan bizonyos indítékokat tulajdoníthatunk a támadónak.</p> <p>Példa: Az elkövető és az áldozat különböző rasszba tartozik vagy különböző vallásúak. Sokan úgy vélik, hogy a rasszizmus vagy a szélsőségesség a bűncselekmény fő indítéka.</p> <p>Néha ez igaznak bizonyulhat. A nyilvánosság azonban gyakran túl gyorsan alakítja ki az ilyenfajta feltételezéseket, az alternatív szempontokat pedig csak ritkán veszi figyelembe.</p>
Orvostudomány	???

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

Terület	Példa
Politika	<p>Gyakran elhamarkodottan vonunk le következtetéseket akkor, amikor a médiában egy bűncselekményről hallunk. Politikai beállítottságunktól függően gyorsan bizonyos indítékokat tulajdoníthatunk a támadónak.</p> <p>Példa: Az elkövető és az áldozat különböző rasszba tartozik vagy különböző vallásúak. Sokan úgy vélik, hogy a rasszizmus vagy a szélsőségesség a bűncselekmény fő indítéka.</p> <p>Néha ez igaznak bizonyulhat. A nyilvánosság azonban gyakran túl gyorsan alakítja ki az ilyenfajta feltételezéseket, az alternatív szempontokat pedig csak ritkán veszi figyelembe.</p>
Orvostudomány	<p>Egyetlen tünet → Diagnózis?</p> <p>Egyszeri rohamokat gyakran hibásan epilepsziaként diagnosztizálnak. Rohamok jelentkezhetnek azonban alkoholmegvonásban vagy súlyos lázas állapotok esetén is.</p> <p>Másrészt néha bizonyos betegségeket a diagnosztikai fázis gyors lezárása miatt nem derítenek fel (pl. rák).</p>

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Paul McCartney (Beatles) 1966-ban hunyt el balesetben, majd egy hasonmással helyettesítették.</p>	<p>Pro: állítólag több, mint 70 elrejtett bizonyíték létezik, néhány az “Abbey Road” borítóján (ld. jobbra):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul mezítláb sétál és hullasápadt • Paul balkezes, azonban jobbal dohányzik! • az “LMW” rendszám (ld. nyíl) az alábbi jelenti: “Linda McCartney Weeping” (Linda McCartney gyászol) • továbbá: basszusjátéka 1966 után megváltozott <p>Kontra: ???</p>	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- modern legendák -

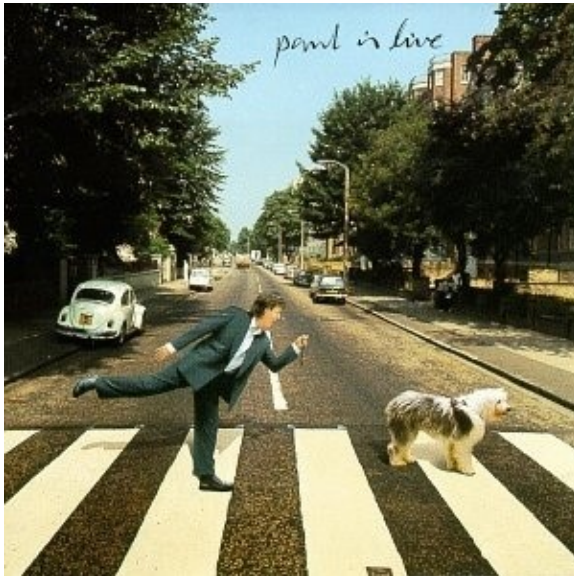
Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Paul McCartney (Beatles) 1966-ban hunyt el balesetben, majd egy hasonmással helyettesítették.</p>	<p>Pro: állítólag több, mint 70 elrejtett bizonyíték létezik, néhány az “Abbey Road” borítóján (ld. jobbra):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paul mezítláb sétál és hullasápadt • Paul balkezes, azonban jobbal dohányzik! • az “LMW” rendszám (ld. nyíl) az alábbi jelenti: “Linda McCartney Weeping” (Linda McCartney gyászol) • továbbá: basszusjátéka 1966 után megváltozott <p>Kontra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azonos kinézet & hang • A bizonyítékok igen mesterségesek, az LMW bármit jelenthet • Eredete: a legenda 1969-ben egy sajtóbeli vicc kapcsán kapott szárnyra 	<p>“Bizonyíték-foszlány”</p>

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- modern legendák -

Paul McCartney-t egy hasonmással helyettesítették?

McCartney humoros válasza a halálhírére egy szólóalbum volt “Paul is live” (Paul él) címmel. Figyelje meg, hogy a lemezborító nagyon hasonlít a korábban bemutatotthoz!

Nem!

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

???

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Gyakran izgalmasabbak, mint a valóság!
- Nehezen ellenőrizhető állításokon alapulnak (pl. McCartney basszusjátéka megváltozott), amelyeket egyesek gondolkodás nélkül elhisznek.
- Nem szólnak a további lehetséges magyarázatokról (pl. hogy az LMW betűkombináció bármit jelenthet).
- A legendák kiragadnak egyes tényeket az összefüggések közül és unásig ismételve őket (McCartney valóban balkezes volt, ez azonban messze nem jelenti azt, hogy ne tarthatta volna a cigarettáját a jobb kezében, pl. mert a fotós ezt kérte tőle).

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Számos példa ismeretes a történelemből, mikor kisebbségeket vagy kívülállókat kontrollálhatatlan szituációk vagy katasztrófák előidézésével vádoltak. A középkorban például a rossz termésért gyakran vádolták a vallási kisebbségeket vagy az állítólagos boszorkányokat.
- Az ilyen egyszerű vádak nyomán egyrészt tárgyat talált magának a nép haragja másrészt ezek a kontroll csalóka érzésével kecsgettettek.

Mit is jelent mindez?

- A tanulmányok az mutatják, hogy számos (de nem az összes!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos **elhamarkodott döntéseket hozni**.

Mit is jelent mindez?

- A tanulmányok az mutatják, hogy számos (de nem az összes!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos **elhamarkodott döntéseket hozni**.
- Ami gyakran hibás döntésekhez vezet. Különösen fontos dolgok kapcsán lenne éppen ezért tanácsos **lehetőleg minél több információt összegyűjteni és ezeket figyelembe venni**.

Hogyan járulnak hozzá az elhamarkodott következtetések a téves ítéletekhez pszichózis alatt – Példák

Esemény	Pszichózis alatti értékelés	Egyéb magyarázatok
Recseg a telefon	Lehallgatnak, a CIA figyeli a vonalat	Meghibásodott a kábel; jellegzetes zajok távbeszélgetés alatt; ingadozik a térerő
A rádió a “Toxic” (mérgező) című számot játssza Britney Spears-től	Titkos jelzés egy közelgő vegyi támadásról	A csatorna a popzenére specializálódott
Fehér por van a konyhapulton, amely korábban nem volt ott	Bizonyosság arról, hogy valaki meg akart mérgezni lépfenével (anthrax) vagy a rendőrség drogbirtoklással akar megvádolni	Valaki sütött korábban vagy már régóta nem volt letörölve a por

Szeretne esetleg valaki röviden beszámolni a saját tapasztalatairól?

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.
- Az elhamarkodott vagy a túlságosan vonakodó döntéseket igyekezzenek kerülni!

1. feladat

A továbbiakban néhány képet fognak látni. Az első képen csak egy részlet lesz látható. A második képen egy további részletet illesztettünk az előzőhöz. Ez addig folytatódik így, míg a teljes kép láthatóvá nem válik.

- Az Önök feladata, a képen látható tárgy felismerése.
- Az elhamarkodott vagy a túlságosan vonakodó döntéseket igyekezzenek kerülni!
- Vitassák meg, mi szól az egyes megoldási javaslatok mellett!

1. kép

Egyes válaszlehetőségeket előre megadtunk. Vitassák meg a csoportban, hogy mennyire tartják valószínűnek az egyes lehetőségeket, és hogy kellőképpen biztosak-e ahhoz, hogy döntést hozzanak!

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

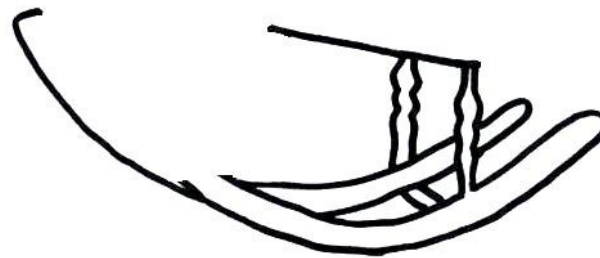
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

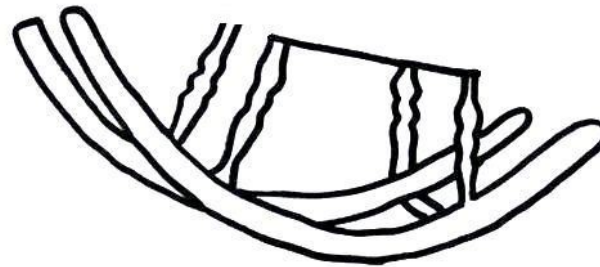
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

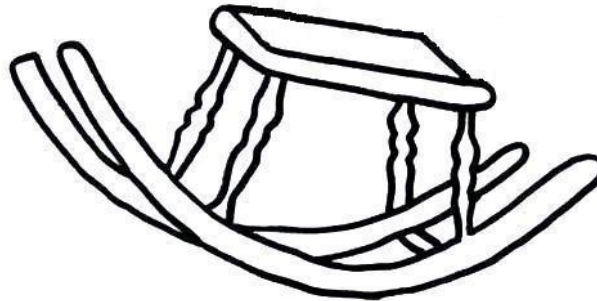
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

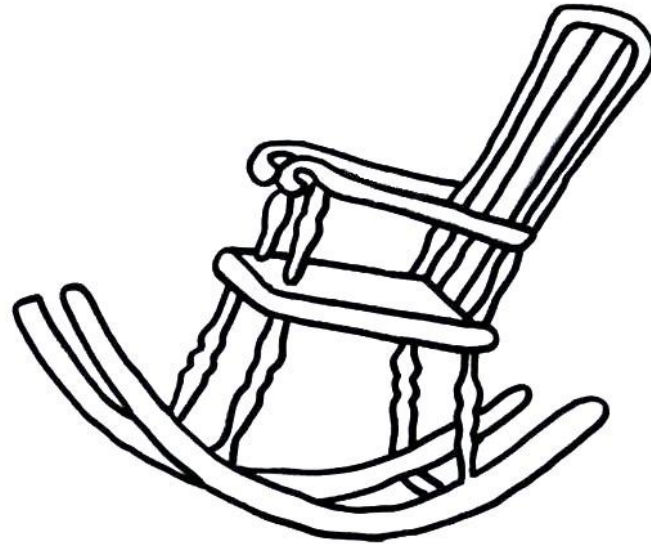
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Mosolygó arc
- Edény
- Csónak
- Szánkó
- Hintaszék
- Elefántfej

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

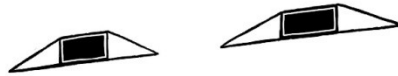
2. kép

Ebben a feladatban nem adtunk meg válaszlehetőségeket. Kérjük, gondolják át önállóan, mit ábrázolhat a kép!

Többféle megoldást is javasolhatnak. Vitassák meg tippjeiket a csoportban!

Mit ábrázolhat ez a kép?

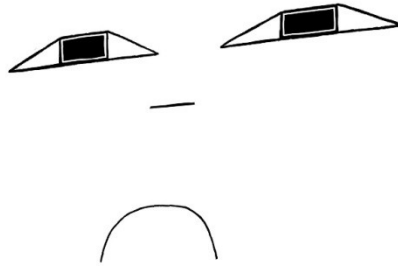

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

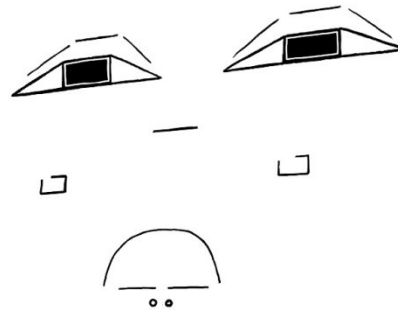

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

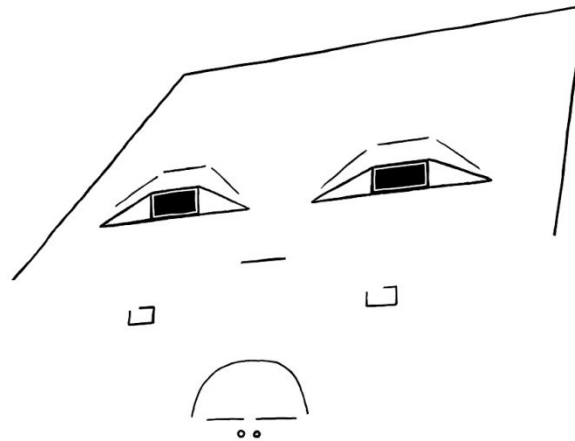

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

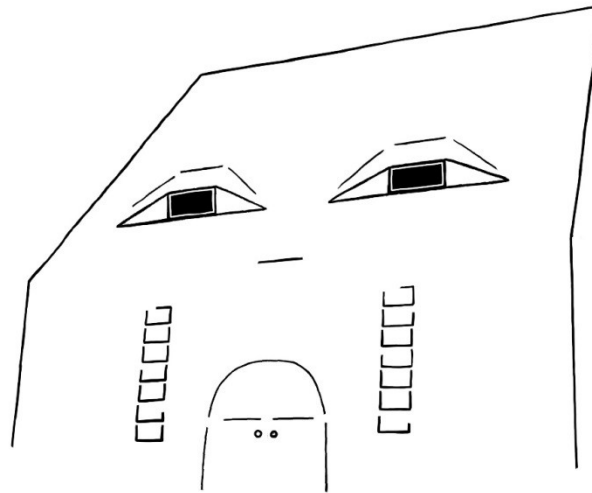

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

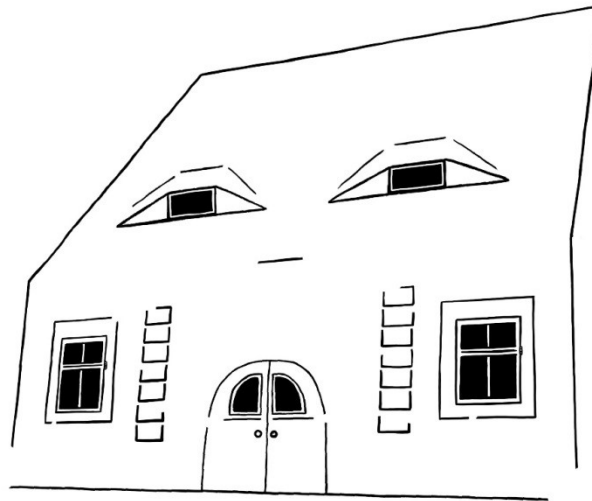

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

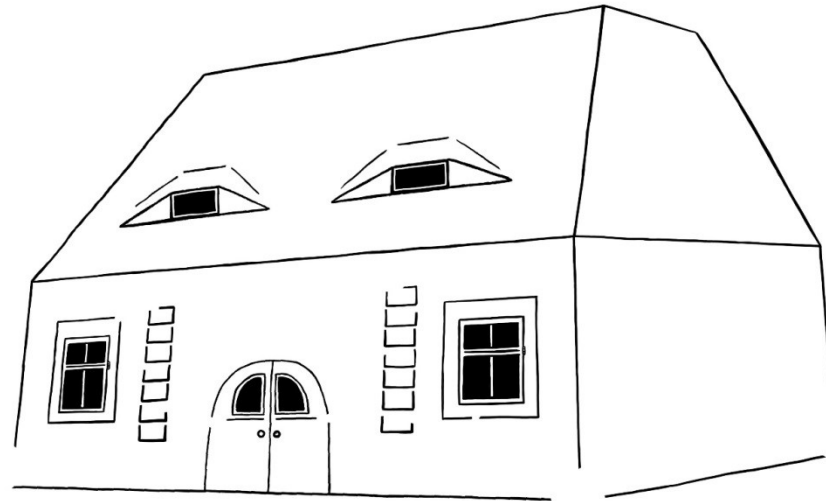

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

3. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

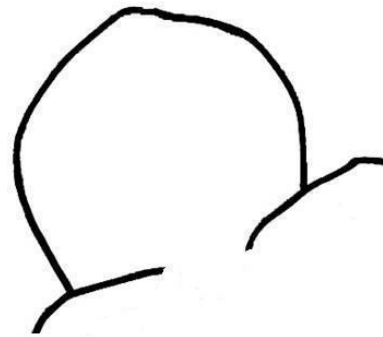

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

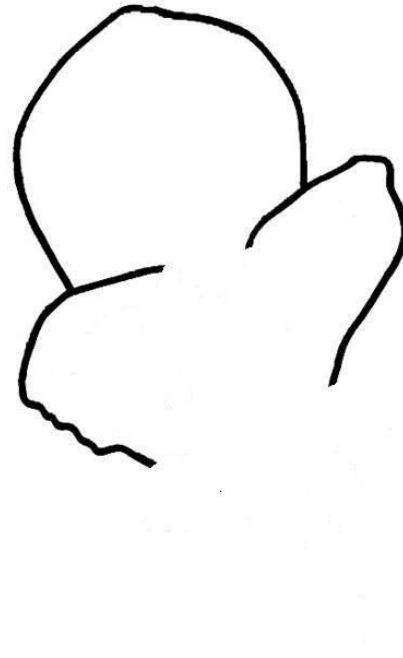

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

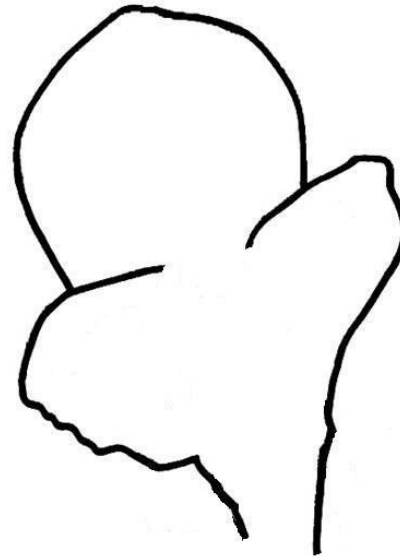

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

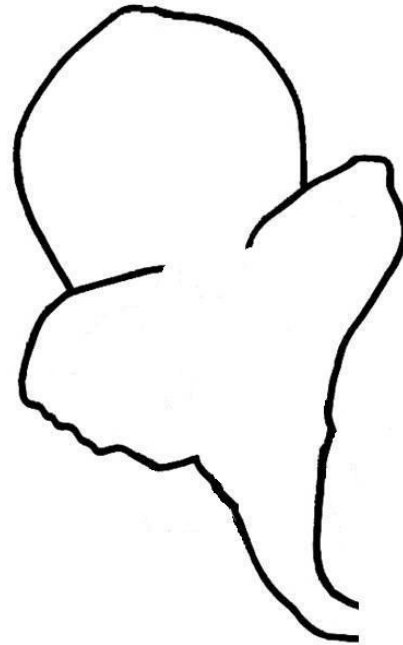

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

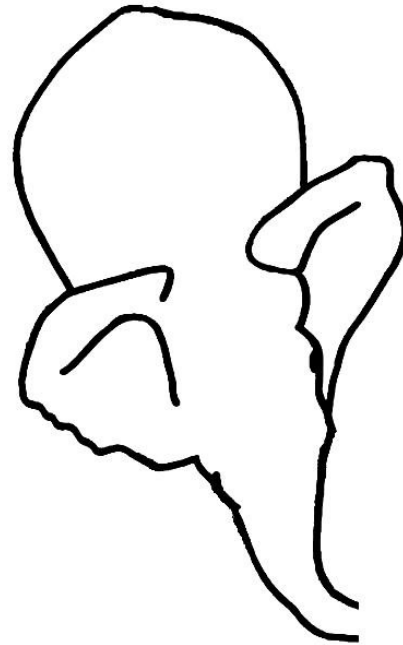

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

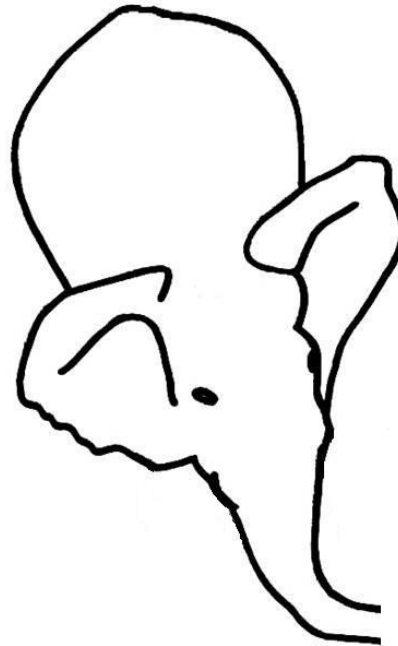

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

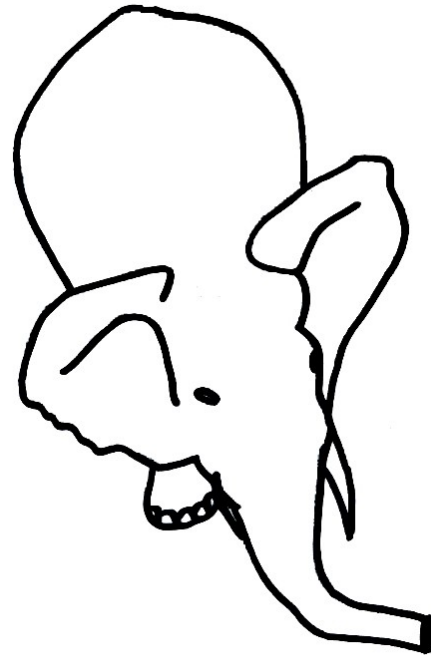

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

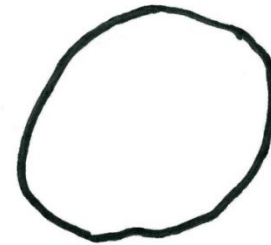
Szeretne már most döntést hozni?

4. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

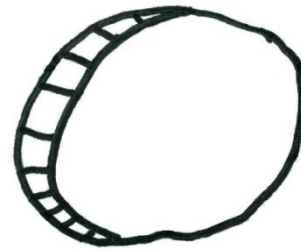

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

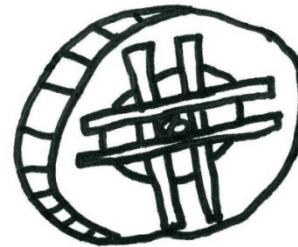

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

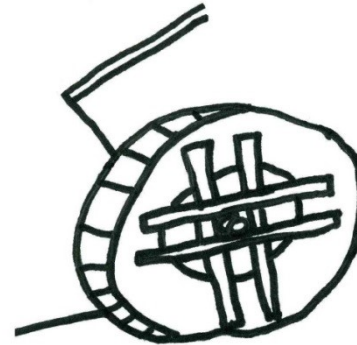

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

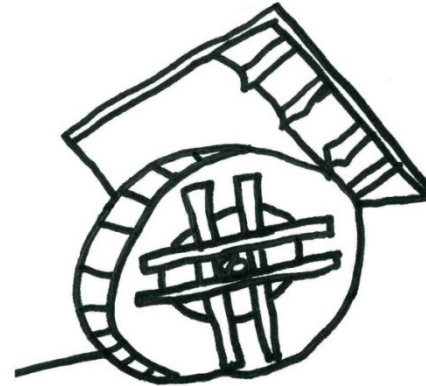

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

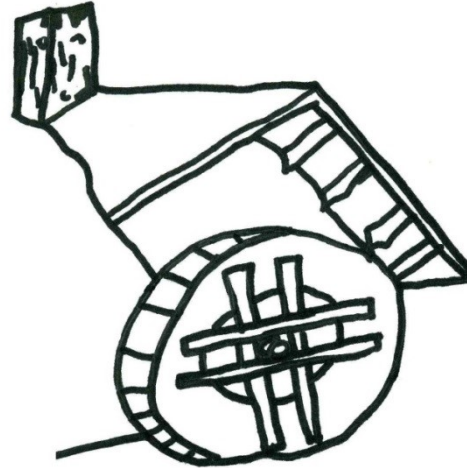

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

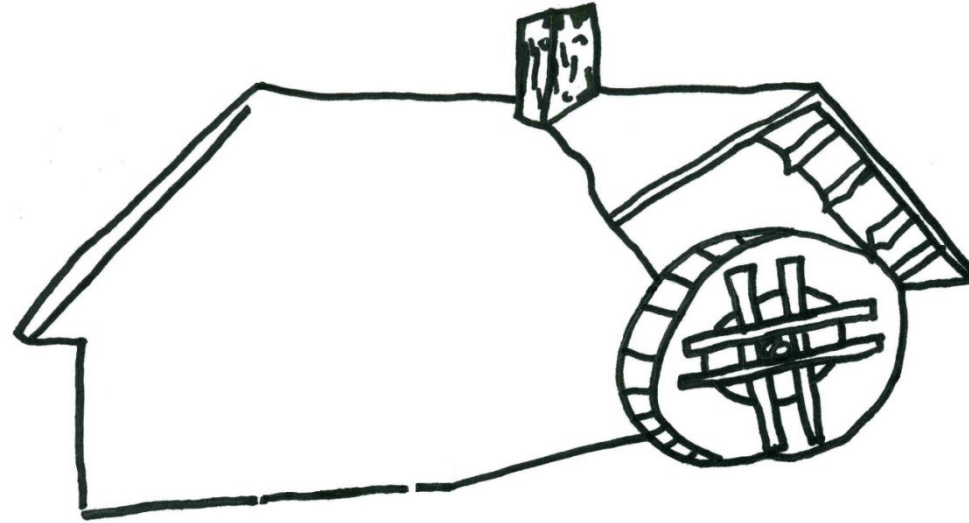

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

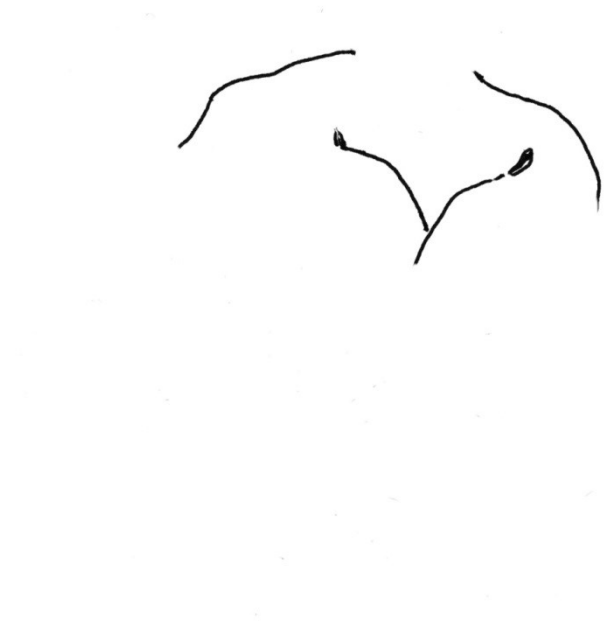
Szeretne már most döntést hozni?

5. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

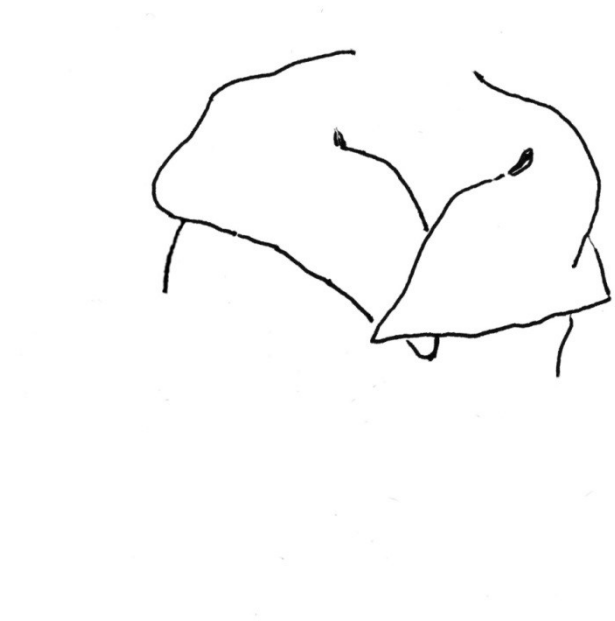

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

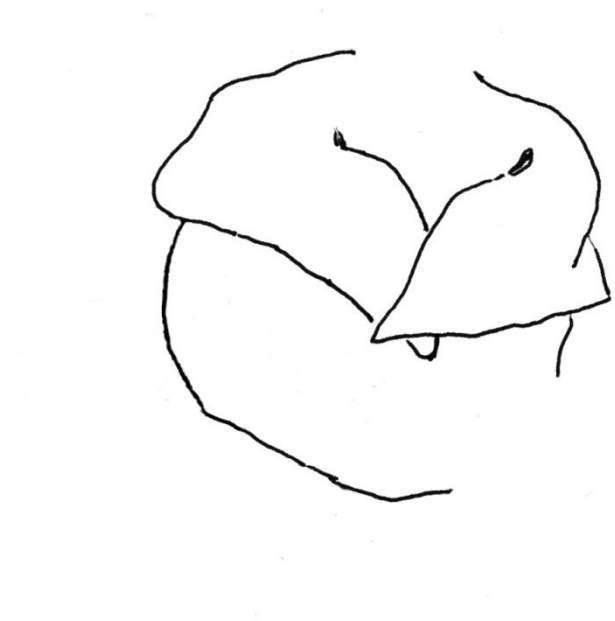

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Igény szerint: Videoklip

A mai témát érintő videoklipek az alábbi weboldalon találhatóak:

http://www.uke.de/mct_videos

A tréning zárásaként megvitathatják, mennyire illeszkedik a videó a mai témánkhoz.

[a trainereknek:

Egyes jelenetek olyan kifejezéseket/ tartalmakat hordozhatnak, melyek nem minden közönségnek és nem minden kultúrának megfelelőek. Így kérjük a levetített videókat gondosan megválogatni!]

6. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos süllő
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos süllő
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos süllő
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos süllő
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos sül
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos sül
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fűrész
- Egy régi híd
- Sündisznó
- Füves domb
- Sárkány
- Kerítés
- Hegyvidéki táj
- Tarajos sül
- Valaki fülkagylója

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

7. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

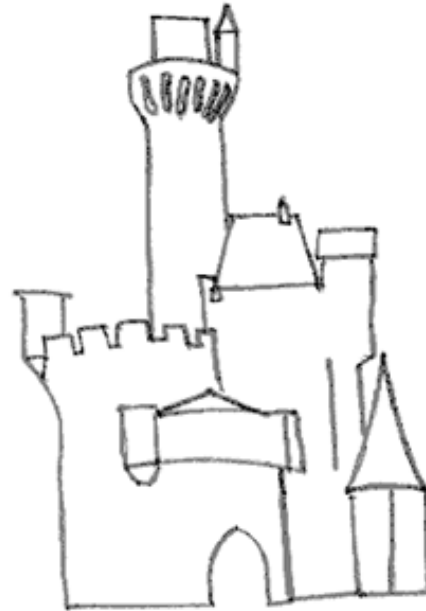

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

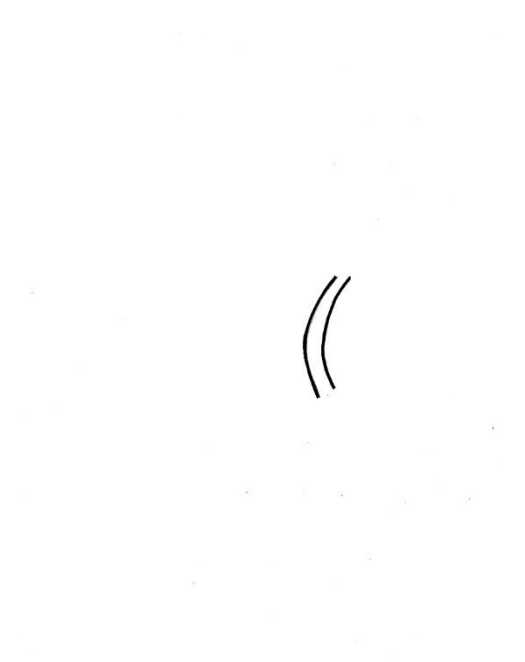

8. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

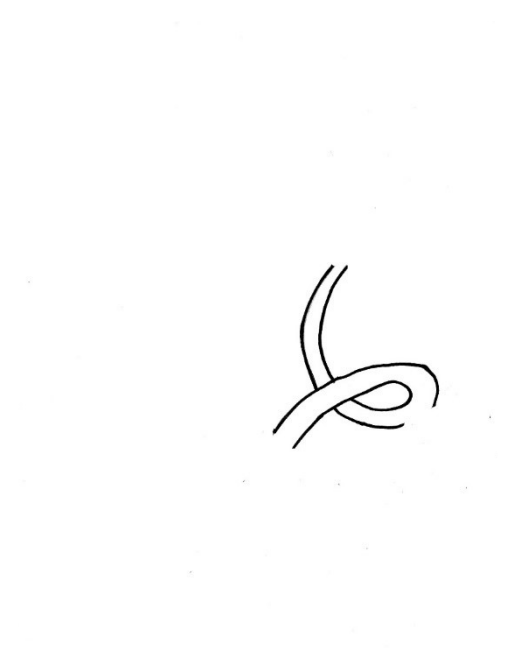
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

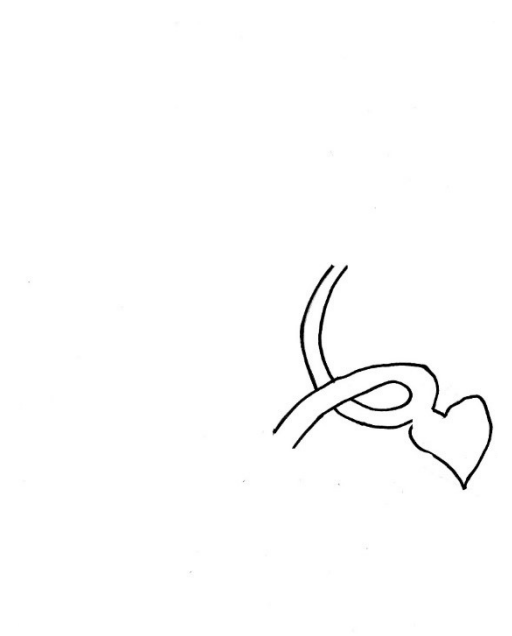
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

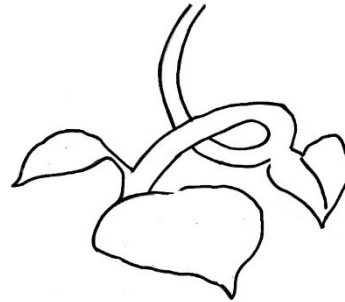
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

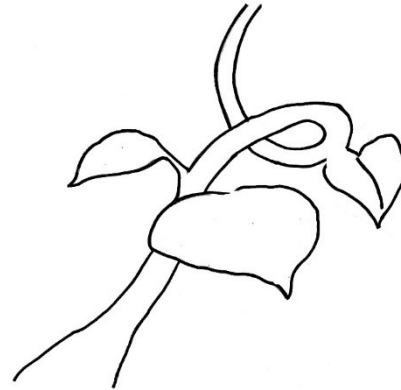
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

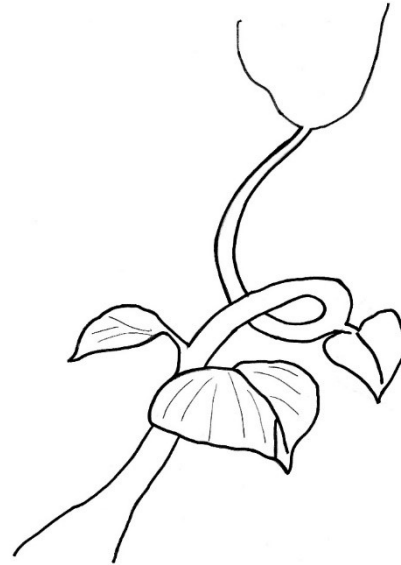
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Kötél
- Horgony
- Lánc medállal
- Kígyó
- Papagáj
- Tészta
- Bab hajtása
- Virág
- Autópálya

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

9. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

10. kép

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

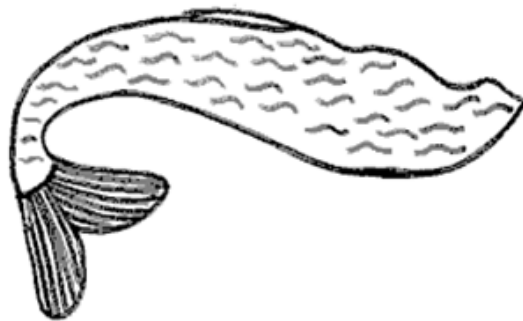
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

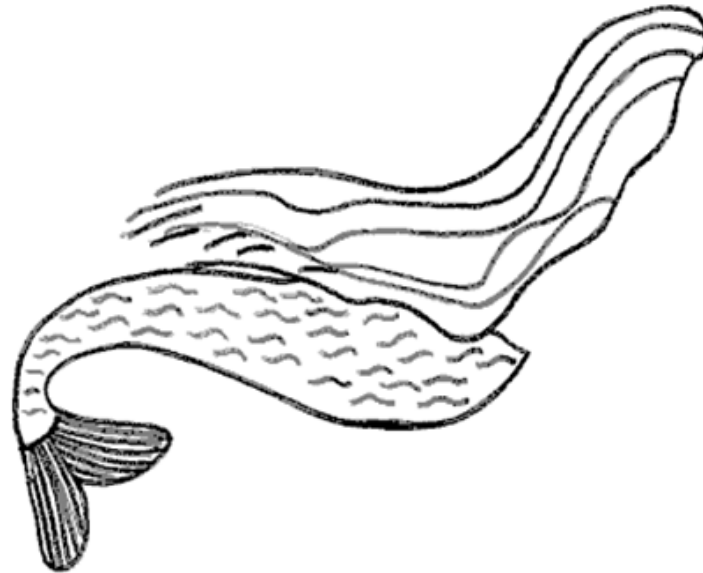
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

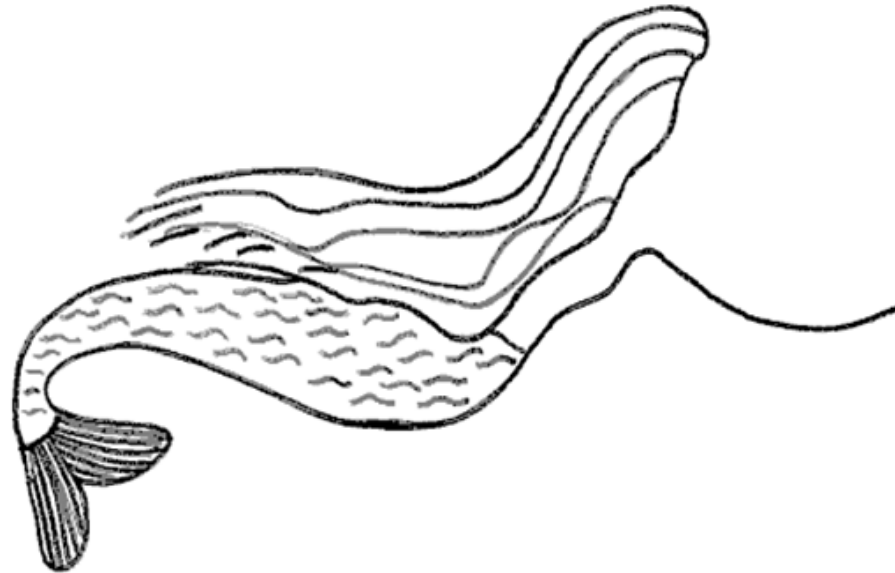
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

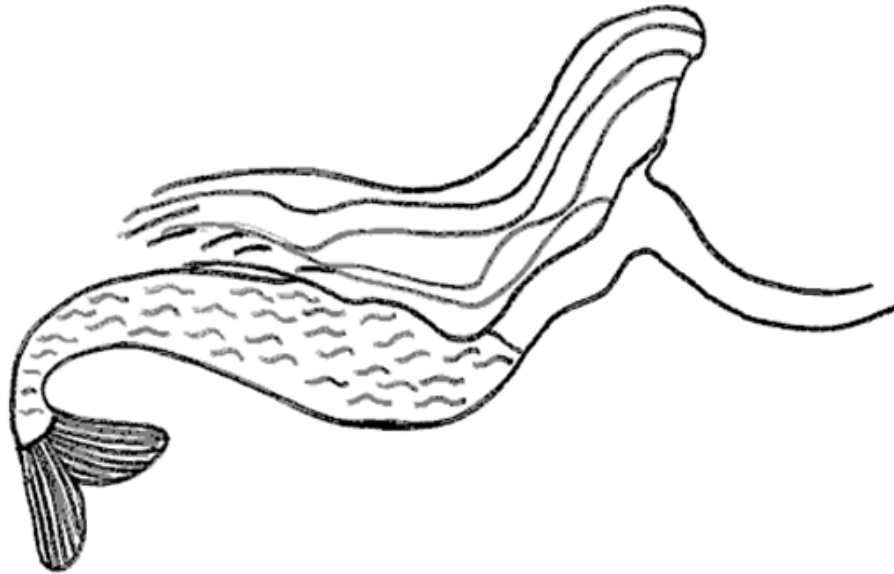
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

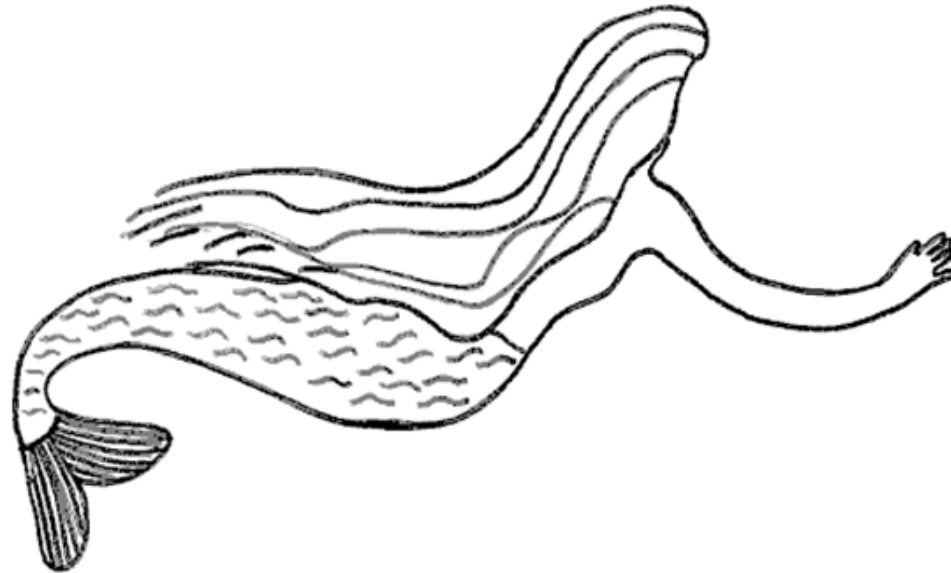
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

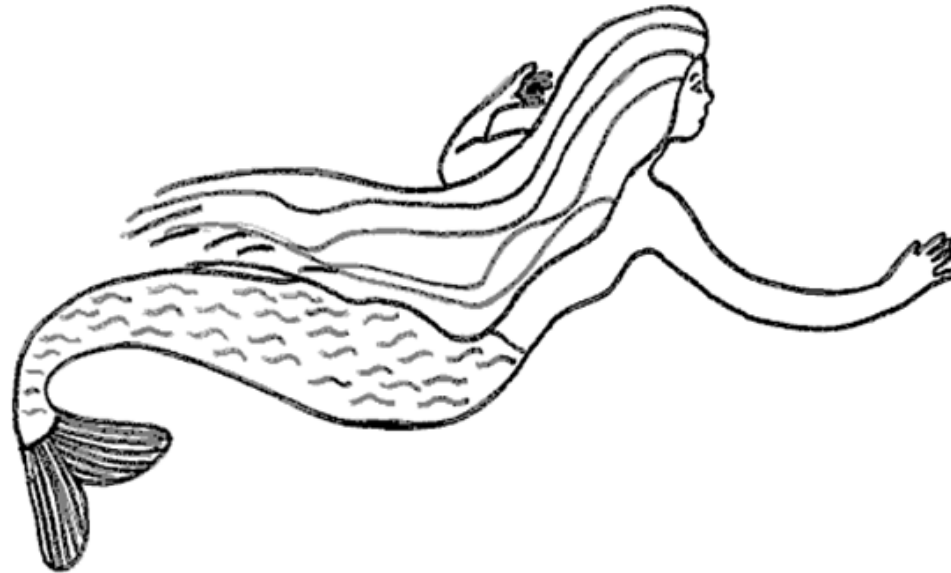
Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

Mit ábrázolhat ez a kép?

- Fóka
- Egy férfi téli öltözetben
- Virág
- Folyami táj
- Hableány
- Polip
- Hárfa
- Kagyló
- Hal

Mennyire biztos ebben a gondolatában?

Szeretne már most döntést hozni?

2. feladatcsoport:

Mit lát?

Mit lát?

Idős pár, serleg vagy...?

Mit lát?

Mit lát?

A gyors döntések nem mindig vezetnek hibás döntésekhez. Néha azonban csak a valóság egyik felét ismerjük fel!

A gyors döntések nem mindig vezetnek hibás döntésekhez. Néha azonban csak a valóság egyik felét ismerjük fel!

Próbálja megtalálni a következő képekben az összes alakot!

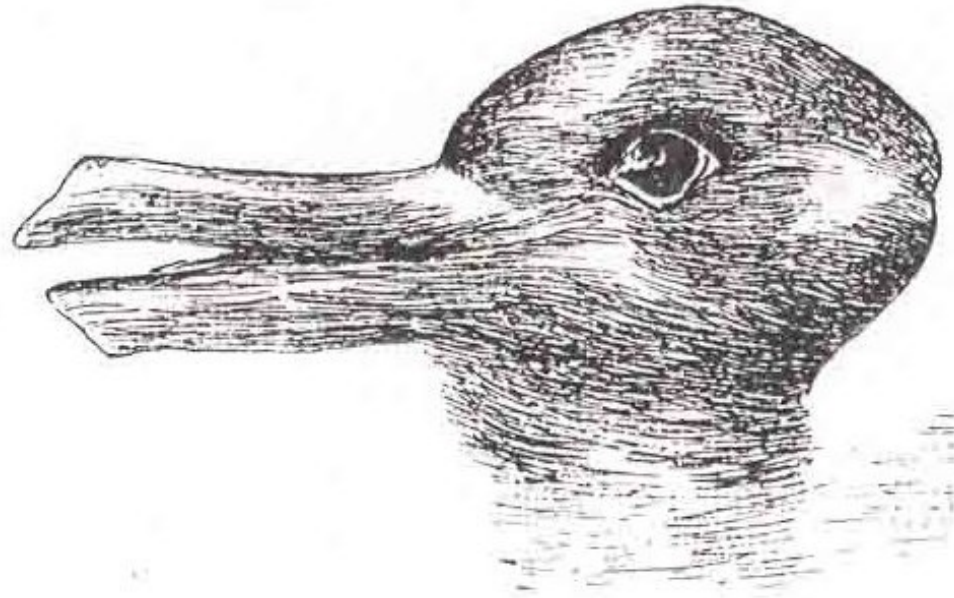

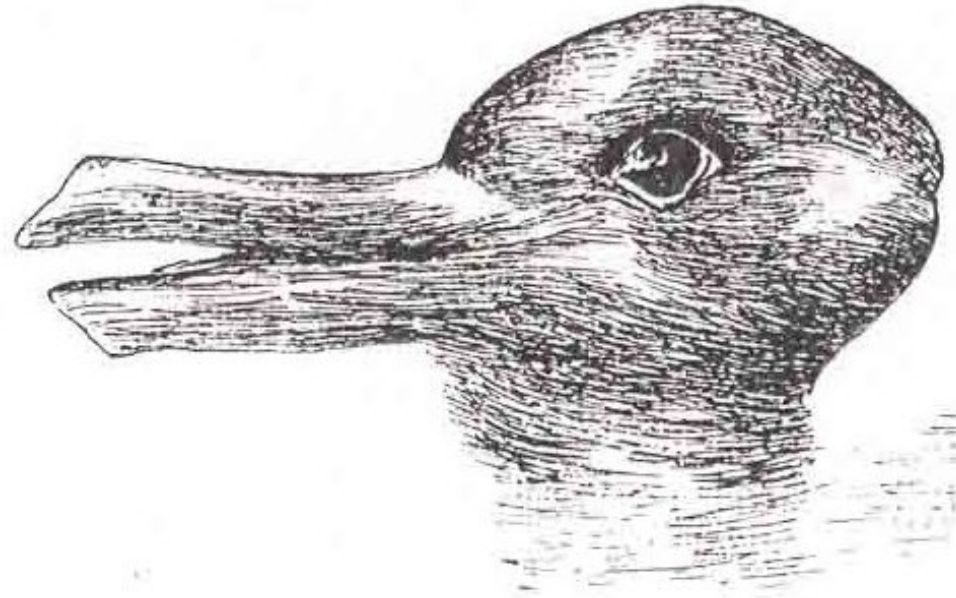
Idős nő, fiatal nő, férfi bajusszal?

Idős férfi vagy lovas?

Kacsa vagy nyúl?

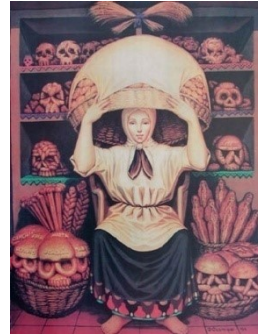

Mit ábrázolhat fejjel lefelé?

Ló vagy lovas?

Halálfej vagy pékné?

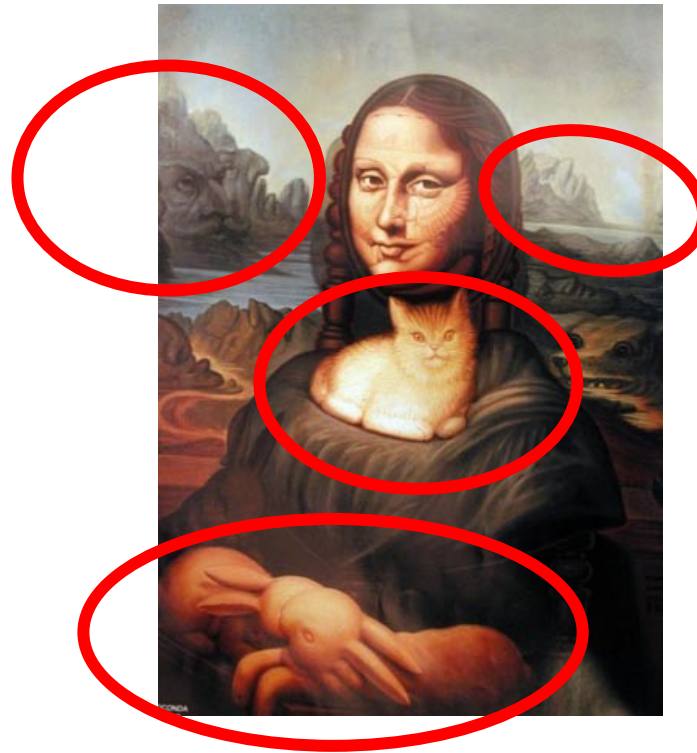
Mit lát?

Próbálja valamennyi alakot megtalálni!

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).
- Tévedni emberi dolog – tartsa szem előtt azt a lehetőséget, hogy hibázhat!

Hogyan alkalmazzuk a mindennapokban?

Tanulási célok:

- A gyakorlatok annak szemléltetésére szolgálnak, hogy a gyors döntések gyakran hibákhoz vezetnek és csupán a valóság “egyik felét” ismerjük fel általuk.
- **Lehetőleg gyűjtsön minél több információt** és vitassa meg gondolatait másokkal, ha olyan döntésekről van szó, melyeknek komolyabb következményei lehetnek (pl. ha úgy érzi, szomszédai követik → a vélt ellenség tettleges bántalmazása).
- A kevésbé jelentős dolgok esetében azonban gyorsabban kell döntést hoznunk (pl. joghurt márka, süteményfajta a kávézóban, lottószámok).
- Tévedni emberi dolog – tartsa szem előtt azt a lehetőséget, hogy hibázhat!
- A fontos döntéseknek tényeken kell alapulniuk. A pusztá feltételezések “rossz tanácsadók”. A rossz döntések következményeit is vegye mindig figyelembe!

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Példa: István, mialatt egy nyilvános rendezvényen tartózkodik azt feltételezi, hogy ő Magyarország jövőendő királya

Háttér: István egy királyfigurát talál a Kinder tojásban koronával.

De: Nem nemesi származású és a monarchia már régóta nem létezik; mindennek előtt azonban: a Kinder tojás nem képvisel meggyőző bizonyítékot.

Mi köze van ennek a pszichózishoz?

Számos (de nem mindegyik!) pszichózisban szenvedő ember hajlamos elhamarkodott és extrém ítéleteket alkotni.

Példa: István, mialatt egy nyilvános rendezvényen tartózkodik azt feltételezi, hogy ő Magyarország jövőendő királya

Háttér: István egy királyfigurát talál a Kinder tojásban koronával.

De: Nem nemesi származású és a monarchia már régóta nem létezik; mindennek előtt azonban: a Kinder tojás nem képvisel meggyőző bizonyítékot.

További információkat kell gyűjteni, továbbá egyéb magyarázatokat (pl. valamely bizalmas személlyel megbeszélve) is megfontolás tárgyává kell tenni.

Köszönjük a figyelmet!

a trainereknek:

Kérjük, ossza ki a feladatlapokat. Mutassa be a COGITO alkalmazást (ingyenesen letölthető).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
sprinsky	flickr	cover.beatles	CC	Abbey road
mharrsch	flickr	Beatle Paul McCartney 2	CC	The young Paul McCartney /Paul McCartney als junger Mann
Alan Light	flickr	Paul McCartney	CC	The older Paul McCartney/ Älterer Paul McCartney
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: rocking chair, elephant etc./Verschiedene Motive: Schaukelstuhl, Elefant etc.
---	American Journal of Psychology	Mother, father, and daughter	Copyright 1961 by the Board of Trustees of the University of Illinois. Used with permission of the University of Illinois Press	Old woman, young woman, man with mustache/Alte Frau, junge Frau, Mann mit Schnurrbart
Jastrow, J.	Popular Science Monthly, 54, 299- 312	The mind's eye	public domain	rabbit-duck/Hase-Ente
Octavio Ocampo - Vexierbilder	rockypointcollecti bles	Different pictures /Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Összeesküvés elmélet	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Az USA állítólagos motivációja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az akkoriban az USA-val konkuráló világhatalom, a Szovjetunió korábban sikerrel bocsátott egy műholdat a világűrbe. Az USA-nak égető szüksége volt valamilyen sikerre 2. Elterelésként szolgált az akkoriban tomboló vietnámi háborúról 3. A NASA (az USA Nemzeti Repülési és Űrhajózási Hivatala) a költségvetés megkurtítása miatti félelmében becsapta az Egyesült Államok kormányát 	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Pro: ???</p>	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Pro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A lobogó zászló képtelenség, hiszen a Holdnak sem légköre, sem időjárása nincs 2. A csillagok nélküli ég és a különböző árnyékok a képeken arra utalnak, hogy a fényképfelvételek egy filmstúdióban készültek 3. A Hold és a Föld közötti nagy távolság miatt a rádiójelek oda-vissza több másodpercet igényelnek. Armstrong néhány válasza azonban közvetlenül Nixon kérdése után érkezett 	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Kontra: ???</p>	

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

Legenda	Pro & Kontra	“Bizonyíték-foszlány”
<p>Az 1969-es holdraszállás állítólag sosem történt meg, hanem csak egy filmstúdióban szimulálták.</p>	<p>Kontra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A lobogó zászló a holdfelszínbe szúrt zászlórúd rezgése és egy rászzerelt kereszt merevítő miatt keletkezett 2. Az éjszakai környezetben készült fotókon a gyenge fényforrások (mint a csillagok) nem láthatóak → csillagok nélküli égbolt 3. A különböző struktúrákat és árnyékokat az egyenetlen felszín hozta létre 4. Az interjút összevágták, hiszen az eredeti felvételen több másodperces késések voltak Nixon és Armstrong beszélgetésében 	

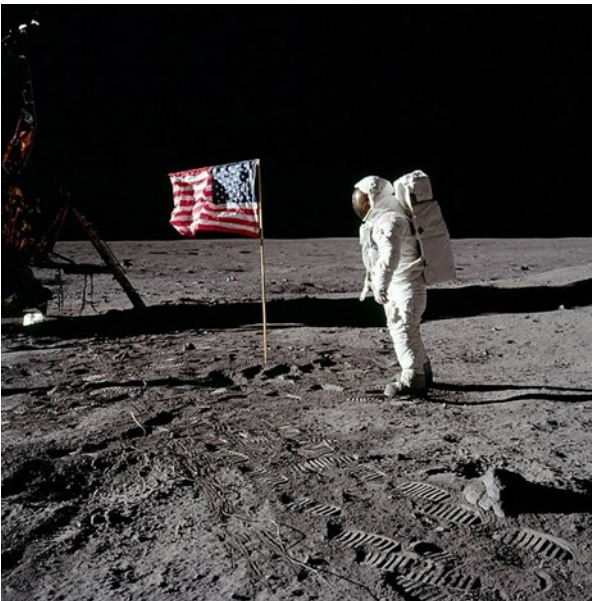

Rövidzárlati gondolkodás “akcióban”

- Modern legendák -

A holdra szállást csak az USA kormányzata rendezte meg?

Nem!

Roland Emmerich rendező szerint (pl. “Independence Day” (A függetlenség napja):

“A holdra szállás (...) technikailag túl jó volt. Ilyesmit ebben a minőségben a 60-as években még egyáltalán nem tudtunk volna előállítani. Sőt, a mai technikával is csak nehezem lehetne lemásolni.”

Forrás: ZDF “Vorsicht Verschwörung”

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

???

Hogyan keletkeznek az ilyen és ehhez hasonló összeesküvés elméletek?

- Gyakran izgalmasabbak, mint a valóság!
- Nehezen ellenőrizhető állításokon alapulnak (pl. a lobogó zászló mindenek előtt arra utal, hogy a fotók a Földön készültek), amelyeket egyesek gondolkodás nélkül elhisznek
- Nem szólnak a további lehetséges magyarázatokról (pl. hogy a csillagok nélküli ég az éjszakai fotó rövid megvilágítási idejének eredménye)
- A legendák kiragadnak egyes tényeket az összefüggésekből és unásig ismételtetik őket